

Deventer verhaal.

Het Landbouwertje op De Brink.

(Allard van Lenthe, 2020)

Het Landbouwertje is een klein standbeeld voor de voormalige sociëteit van de studentenvereniging Nji-Scri op de Brink in Deventer.

Het standbeeld verdient af en toe een potje rode verf, want het verheerlijkt het verleden van Deventer met een Koloniale Landbouwschool.

De plaatsing van het beeld gaat gepaard met een tweestrijd tussen studenten van de Koloniale Landbouwschool en kunstenaars en cultureel werkers van het Bergkwartier.

Die twee groepen kennen elkaar van Chez Antoinette aan de Roggestraat.

Chez Antoinette is in de jaren '60-'70 een nachtcafé. Met wijnvaten als tafels, met druipende kaarsen en met een wc, die is volgeschreven is met noodkreten en liefdesuitingen.

De nachtbrakers moeten er aanbellen.

Er gaat dan een luikje open en de eigenaar Hans Legel besluit of je wel of niet naar binnen mag. Hij kent zijn pappenheimers.

Wanneer de kunstenaars en culturele werkers er om 11.00 uur zijn, strijken ze neer aan de stamtafel en bestellen ze bier en bitterballen.

Om 12.00 uur komen de Landbouwers.

Hun studentensociëteit Nji-Scri aan de Brink sluit om 12.00 uur. De Landbouwers moeten hun heil dan ergens anders zoeken en in 1970 kan men na 12.00 uur in Deventer nergens anders terecht dan in Chez Antoinette.

Het botert niet tussen de twee groepen.

'Jullie rotzooien maar wat aan!' zeggen de studenten. 'Jullie liggen aan de tieten van Marga Klompe!'

Het zijn pochers, de Landbouwers.

Dat zijn de kunstenaars ook, maar de Landbouwers pochen over iets waar ze zich voor moeten schamen: hun koloniale sympathieën, hun ouwe lui, hun dure pakken en hun erepresident Prins Bernard von Lippe Biesterveld.

Ze kunnen niet verkroppen dat ze Indonesië zijn uitgezet en dat dit wingebied voor Nederland is gesloten.

De schimscheuten gaan over en weer, maar menens wordt het pas wanneer een student per ongeluk expres een brandende aansteker onder het lange haar van mijn collega Pieter van Loenen houdt.

We gaan de dader te lijf.

Hans Legel zet ons de deur uit, we krijgen de rode kaart. 'Ik wil mijn nachtvergunning niet kwijt raken door jullie gedoe!' zegt hij.

Een ontvreemding.

Dit muisje krijgt een staartje.

Nji-Scri viert in 1970 haar 100 jarig bestaan met de plaatsing van het standbeeld Het Landbouwertje.

De gemeente zal het beeld in ontvangst nemen en Prinses Margriet en Pieter van Vollenhove zullen het onthullen.

Het beeld staat een week van te voren ingepakt klaar in een kelder aan de Brink.

Dat weet Willem Nalens. En Willem Nalens kent ook een manier om in die kelder te komen. Jan Naef haalt zijn auto en gedrieën ontvreemden we het beeld een week voor de geplande onthulling.

Het is geen diefstal, het is een ontvreemding.

Daar ligt het beeld onder een deken op de achterbank van de auto van Jan Naef op het Sijzenbaanplein.

Leiden is in last.

Er worden anonieme briefjes naar Nji-Cri gestuurd ('Eerst op je knieën voor jullie misdaden in de tropen' en 'De onderdrukte en uitgebuite Indo's slaan terug').

De politie en de pers ondervragen iedereen die er wat mee te maken kan hebben. Ze komen niks aan de weet, want niemand weet wat.

En de Dritte im Bunde ook niet.

Het Nji-Scri-bestuur en de gemeente zeggen het bezoek van prinses Margriet en Pieter van Vollenhove aan Deventer ter elfder ure af.

Het standbeeld komt weer boven water, dat wel. Alleen, dan is het te laat voor een koninklijke onthulling op de lustrumdag.

Niemand kijkt meer naar Het Landbouwertje om.

Er wordt niet meer over gepraat, het lijkt wel of iedereen zich voor het standbeeld is gaan schamen.

Zo hoort het ook!